

KARY W WYSOKOŚCI PONAD 60 MLN ZŁ DLA BNP PARIBAS, MILLENNIUM I SANTANDER BANK - DECYZJE PREZESA UOKiK

- Prezes UOKiK Tomasz Chróstny uznał za niedozwolone klauzule dotyczące zasad ustalania kursów walut, na podstawie których naliczane są raty kredytów indeksowanych m.in. do euro i franka szwajcarskiego.
- Prezes UOKiK nałożył na banki kary finansowe w wysokości: 26,6 mln zł dla BNP Paribas, 10,5 mln zł dla Millennium oraz 23,6 mln zł dla Santander Bank Polska, zakazał również stosowania zakwestionowanych klauzul.

[Warszawa, 23 września 2020 r.] Prezes UOKiK Tomasz Chróstny wydał trzy decyzje, w których zakwestionował postanowienia zawarte w aneksach do umów kredytowych nieprecyzyjnie określające zasady ustalania kursów walut obcych, w oparciu o które banki przeliczają raty kredytów. W efekcie funkcjonujących zapisów, banki mają możliwość subiektywnego kształtowania kursów walutowych, stanowiących podstawę ustalania wysokości rat płaconych przez kredytobiorców. Podstawą do zajęcia się sprawą były sygnały od konsumentów. Decyzje dotyczą banków: BNP Paribas, Millennium, Santander Bank Polska.

- Stosowane przez banki kryteria dotyczące ustalania tzw. spreadu rażąco naruszają interesy konsumentów. Kredytobiorcy nie mają możliwości sprawdzenia, w jaki sposób banki wpływają na kursy walut publikowane w ich tabelach i w efekcie, czy nie naliczają im zbyt wysokich rat kredytu. Banki poprzez zapisy klauzul niedozwolonych zapewniły sobie możliwość subiektywnego ustalania wysokości kursów walutowych, w efekcie czego konsumenci mogli płacić zawyżone raty kredytów. Jest to sytuacja niedopuszczalna. Zasady ustalania zobowiązań finansowych muszą być uczciwe, przejrzyste i weryfikowalne przez konsumentów - mówi Tomasz Chróstny, Prezes UOKiK.

Kursy walutowe

Kursy ustalane przez banki są określane przez nie dowolnie - w oparciu o pojęcie „średniego kursu walutowego na rynku międzybankowym” (Santander Bank Polska, BNP Paribas), który nie jest zdefiniowany w żadnych przepisach. Co więcej, klient nie wie, gdzie dokładnie

powinien szukać tych kursów, ponieważ postanowienia odsyłają do serwisu Reuters (BNP Paribas, Santander Bank Polska, Bank Millennium), nie precyzując o którą dokładnie stronę internetową serwisu chodzi. Z wyjaśnień BNP Paribas i Santander Bank Polska wynika, że są to płatne serwisy dostępne wyłącznie dla instytucji finansowych. Kredytobiorcy nie mają do nich dostępu, nie znają nawet ich nazw.

Wątpliwości budzą także postanowienia, w którym BNP Paribas i Santander Bank Polska określające **prawo do zmiany źródła danych**, jeśli kursy walutowe w serwisie Reuters przestaną być dostępne - banki nie wskazują jednak ich nazw.

BNP Paribas ponadto wylicza kursy w oparciu o „średnie rynkowe kursy walut” i wartość Współczynnika Korygującego Kupna (WKK) oraz Współczynnika Korygującego Sprzedaży (WKS). Zgodnie z postanowieniami, wartości WKK i WKS zależą od zmienności kursów na rynku międzybankowym, płynności poszczególnych walut oraz konkurencyjności oferowanych klientom kursów walut. Są to, zdaniem UOKiK, określenia niejasne i nieprecyzyjne, niemożliwe do zweryfikowania przez klientów banku.

Dodatkowo Bank Millennium zastrzega, że „wartości kursu kupna i wartości kursu sprzedaży z Tabeli Kursów Walut Obcych mogą odbiegać od kursu bazowego o nie więcej niż 10 proc.”, a kurs ustalony przez Santander Bank Polska może odbiegać o 1 proc. od prezentowanego przez Reuters. W przypadku BNP Paribas m.in. „wysokość spreadu walutowego nie może być większa niż 10 proc. średniego rynkowego kursu waluty”. Banki nie wskazały jednak, jakimi kryteriami kierują się, ustalając odchylenia kursu kupna i kursu sprzedaży. Informacje te powinny być podawane w sposób przejrzysty, jednoznaczny i nie budzący żadnych wątpliwości interpretacyjnych - tak aby każdy kredytobiorca mógł bez problemu sprawdzić, jak wysoka będzie jego rata i czy została ustalona w oparciu o rzetelnie wyliczony kurs sprzedaży waluty obcej.

Tabele opłat i prowizji

Nieakceptowalne są również postanowienia odsyłające kredytobiorców do kursów umieszczonych w tabelach opłat i prowizji, bowiem żaden z wymienionych banków nie określa, **kiedy i ile razy dziennie te tabele będą sporządzane oraz publikowane**. Kredytobiorca nie wie, po którym konkretnie kursie bank przeliczy ratę. Istnieje więc możliwość, że bank narzuci konsumentom najkorzystniejsze dla siebie stawki.

Tym samym, mają możliwość swobodnego kształtowania wysokości zadłużenia konsumentów.

Decyzje Prezesa UOKiK

Za stosowanie klauzul niedozwolonych Prezes UOKiK Tomasz Chróstny nałożył następujące kary:

- BNP Paribas -26 625 686 zł - [pobierz decyzję](#)
- Bank Millennium - 10 464 213 zł - [pobierz decyzję](#)
- Santander Bank Polska - 23 634 055 zł - [pobierz decyzję](#)

Po uprawomocnieniu się decyzji banki mają również powiadomić o nich konsumentów i poinformować ich, że zakwestionowane postanowienia jako niedozwolone nie są wiążące dla konsumentów i należy je traktować tak, jakby w ogóle ich nie było w aneksie do umowy. Ułatwi to również konsumentom dochodzenie roszczeń.

Decyzje nie są prawomocne. Banki mogą odwołać się do sądu.

Decyzje w podobnych sprawach Prezes UOKiK wydał już wobec: [Deutsche Bank Polska](#) (prawie 7 mln zł kary) i [Getin Noble Bank](#) (prawie 13,5 mln zł). Urząd prowadzi także postępowania wobec kolejnych 4 banków: [Raiffeisen Bank International AG](#) (wcześniej: Raiffeisen Bank Polska), [PKO BP](#), [BPH](#), [Pekao SA](#).

Pomoc dla konsumentów:

Tel. 801 440 220 lub 22 290 89 16 - infolinia konsumencka

E-mail: porady@dlakonsumentow.pl

[Rzecznicy konsumentów](#) - w Twoim mieście lub powiecie

Regionalne Ośrodki Konsumenckie: 22 299 60 90 - dlakonsumenta.pl

